

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 197 (16.583)

22 август 1976 йил, якшанба

Баҳоси 2 тийин.

СЎЗ-ТАЖРИБАКОР ПАХТАКОРЛАРГА ТАРАДДУД

Хўжалигимизда пахтачилик йил сайин ривожланиб келди. Масалан, ўттинчи беш йилликда пахта етиштириш кўпайтириш бўйича Янгиқўрғон районинда энг юқори кўрсаткичга эришилди. Бу шу давр ичида сақинчи беш йилликдаги қарағанда бу соҳадаги ўсish 22,5 процентга ортди.

Об-ҳаво пахтачилик учун ноқулай келган. Районимизда сув камчилиги қаттиқ сезилган ўтган йилги шартларда ҳам эришган натижаларимиз чакни эмас. 1050 гектар майдонинг ҳар гектаридан 38,5 центнердан хирмон кўтардик.

Биз пахтанинг илгичка тоғли навидан деҳқончилик қилишга ҳам интилиб қўймоқдамиз ва ҳозирда бу борда дастлабки ютуқларни қўлга киритдик. Буттур 200 гектар майдонга ана шу нави экиб, ҳар гектаридан 36,2 центнердан ҳосил тайёрлашга муваффақ бўлдик.

Халқимизда: «Тоғда чинқан чўққини кўлар», — деган ҳикматли гап бор. Бинобарин, биз ўзини беш йилликнинг биринчи йилида ҳар қановчилан ҳам юксакроқ марраларни қўлаганимиз. Анниқроғи, ялпи ҳосилдорликни 43 центнердан етказишга бел боғладик.

Хўжалигимиз аъзолари мўл ҳосил етиштириш йўлида қатор тадбирларни амалга оширдилар. Бачча маёдонга уруғ 90x7, 60x10 схемаси асосида жойлаштирилди. Кўчатнинг гектарига бултурғилдан 25—30 минг туп кўп бўлишини таъминладик. Хозир ҳар гектар ерда 128 минг тупдан кўчат бор.

Бу йил баҳорнинг анча салқин келганини, саратон йирини билан қутилмаганда янава рама неси бошланганлиги, ниҳоят ҳароратнинг сунобула ойда ҳам пасаймаётганини пахтакордан ўз ишига ниҳоятда масъулият билан муносабатда бўлишни тақозо этмоқда. Биз об-ҳавонинг ана шундай мураккабликларини ҳисобга олган ҳолда ҳар бир агротехник тадбирни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш учун ҳаракат қилмоқдамиз. Ҳар бир ишлов сифат комиссиялари аъзоларининг маслаҳатлари ҳамда тасвирлари асосида амалга оширилмоқда.

Мен эсимни танганимдан бери деҳқончилик билан шугулланаман. Лекин биринчи йил осонгина ҳосил етиштирилганини билмайман. Бу йил об-ҳаво шартларида африм хўжаликлар қаторида сув тоққини оқибатида 200 гектар ер бўзасини бўзиб эккан эдик. Май ойи бошларида чингит ташланган ана шу майдонлардаги бўз янвоки бизни қаноатландирмайдди. Ана шунини ҳисобга олиб, август ойини бўз парваршида зарбдор ой, деб эълон қилдик.

Бу ойда мавжуд 28 чопиқ тракторини унумли ишлатиш, озинлантириш ва бўз зараркунадаларига қарши курашувчи аппаратларнинг унумли фойдаланиш чоралари белгиланган. Хозир хўжалигимиз бўйича ҳар кунга 85-90 гектар ердаги ўсимлик култивация қилинганлиги, 75-80 гектар майдондаги бўз сувга қондрилмоқда. Айни шайта бегона ўтга қирон келтирилган.

Ерларимизнинг тузилшини ва тупроқ структурасини анча мураккаб Теги ярим майдонларимиз адр қияликларда жойлашган. Сугорни бизнинг шартларида анча оғир иш ҳисобланади. Шунинг учун ҳам биз сувчилни учун тажрибали деҳқонларни акрат-

ганмиз. Улар ўсимлик эҳтиёжига қараб сугорини ташкил этмоқдалар. Юқорида тилга олинган ишларни бажаришда механизатор ва сувчилардан Мамадали Иномов, Темир Қирғизов, Болтабой Холмиров, Аҳмадқул Қирғизов ва Ҳамид Олинов ўртоқлар алоҳида ибрат кўрсатмоқдалар.

Шу кунларда бўз қатор ораларини сақинчилик тартибига қилишни тугаллаштирмиш. Ниҳоятда қатор орасига ҳар ишлов берганимизда маҳаллий ўғит аралашмаси солиб кетганимиз. Бу ишни ҳосил йилги-теримига ҳам давом эттирдик. Шу мақсадда дала бошларинда «ҳосил чўқурлари» бўлиб эгганимиз. Бу ерда фермалардан ва хонадонлардан маҳаллий ўғит ташиб келтирилди. Биз август ойининг қолган кунларида бўзани «шарбат»га қовдирмиш.

Эрта баҳордан бери қилинган меҳнат самарасини қўлга ташлаб қолдик. 50-55 центнерлик ҳаракатига қўшилган Нишон Тошқов, Зокир Назаров, Довуд Акбаров, Муҳаммадали Турғунов, Усмон Муродов, Шўнгингидан, илгичка тоғли пахтакорларнинг ҳар гектаридан қандайдир 45 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган Мавлудхон Тўхтабоев, Усмон Солиқов, Бекмурза Жўрабоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг пахтазорларидан ҳар туп ўсимликда 12-14 талдан бўлиқ кўсақ ҳосил бўлди.

Бу йил колхозимизда пахтачиликни комплекс механизациялаш, ҳосил йилги-теримини машиналаштириш соҳасида ҳам қийин ўзгариш ясаганимиз, талай майдонларимизда шун ҳам таъминлаш зарурлигини ҳисобга олган ҳолда ялпи ҳосилнинг қандайдир 70 процентини «зангори кема»ларда йиғиштириб оламиз. Шунинг учун ҳам бўз парваршини давом эттириш билан бир қаторда йилги-теримига таъбирларини ҳам қизғин бошлаб юбордик. Колхоз правленисини ва партия комитетини бу боралди ишларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг пахта терини ва таъбирлаш ҳосилдорлиги бўйича қарор асосида ташкил этмоқдалар.

Хўжалигимизда мавжуд 15 терим машинаси барвақт ремонтдан чиқариб қўйилган. Ҳар бир агрегат учун қийин кишидан механик-ҳайдовчи тайёрланди. Колхозимиз территориясидаги йўл ва кўприклар, тош-тарозлар ремонтдан чиқарилади. Дала меҳнатқашларининг йилги-терим даврида унумли меҳнат қилишлари учун зарур бўладиган барча шарт-шароитни яратиб устида бош қотарилишимиз. Бутун куч ва эҳтиборимиз етиштирилган ҳосилни тез ва тоза қилиб ҳамда унинг бир миқдорини ҳам нобуд қилмасдан йиғиштириб олишга қаратилди.

Тоғини ИНОМОВ, Янгиқўрғон районидagi Навоий номи колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

«ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАР ШАЙ

Республикамизнинг барча хўжаликлариде иш қизғин. Пахтакорлар бегона «оғ олтин» далада мўл ҳосил туллай ва йилги-теримга пухта ҳозирлик қилиш ташвиши билан яшамоқда. Пешқадим колхоз ва совхозлар биринчи-кетин пахта терини машиналари мавсумга тахт хонга келтирилгани ҳамда галаба рапортларига имзо ченмоқдалар. Харази областидаги Хонна райони механизаторлари ана шу масъулиятли ишни активлик ва зўр ғайрат билан олиб беришди. Айниқса, райондаги «Правда» колхоз механизаторлари бу ишда кўпчилини ибрат кўрсатишди. Колхоз правленисини ва партия комитетини ремонт ишларини график асосида ташкил этгани, иш икни сменада олиб борилгани туфайли 26 та «зангори кема»нинг ҳаммаси теримга барвақт шайлаб қўйилди.

«Правда» колхоз пахтакорлари ўзининг беш йилликнинг дастлабки йилида ҳар гектар майдондан 44 центнердан «оғ олтин» ҳосили кўтаришни мақсад қилишган. Ҳосилнинг асосий қисмини машиналар билан териб олинди. Шу билан машина терини билан боғлиқ бўлган барча зарур тадбирлар изчил амалга оширилди. Суратда: ремонтдан чиқарилган терим агрегатлари.

К. Отаев фотоси. (ЎЗТАГ).

ЙИГИМ-ТЕРИМГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

ОЗУҚА МЎЛ БЎЛАДИ

ТУРАҚУРҒОН. [«Совет Ўзбекистони мухбири». Мустаҳкам ел-хашак базаси бўлиб эгасидан туриб, чорвачиликни ривожлантириб бўлмайдди. Бинобарин, «Немуна» колхозни правленисини ва партия комитетини кейинги йилларда бу соҳага жиддий аҳамият бермоқда. Алмашлай экиш жорий этилганлиги озуқа экинлари майдонларини кенгайтириш силос ва хашак тайёрлашга кескин кўпайтириш имкони бери.

Экиндан бўшаган ерлар пешма-пеш шудгор қилиниб, силос учун тақорий маккажўхори экилмоқда.

ШОНЛИ ЙИЛЛИККА БАҒИШЛАНАДИ

Москва меҳнатқашларининг вакиллари Руминиянинг миллий байрами — Руминия фашистлар асосидан озод қилинган кунининг 32 йиллигини нишонлаш учун 20 август кунини «Правда» маданият уйда тўпленди.

Халқини миллий байрам билан табриқлади. Руминия социалистик республикасининг СССРга элчилиси Г. Бадрус румин халқининг социализм курилишида эришган муваффақиятлари ҳақида гапирди. Элини 1944 йил август кўзгалонига тўхталиб, Совет Армияси қўлга киритган катта ютуқлар туфайли ажуздан келган қулай шарт-шароитлар бу кўзгалонинг муваффақият қозонишига замин тайёрлади, деб таъкидлади. Совет Армияси, деди у, Руминиянинг, Европа халқларининг фашизм асосидан халос қилинишида хал қилувчи роль ўйнади. Бизнинг халқимиз Совет Иттифоқи билан дўстликка, Н. Чаушеску билан Л. И. Брежневнинг учрашувларига, хусусан Кримдаги учрашуви ақуларига жуда катта аҳамият берди. Бу учрашувлар қарошларча муносабатларимизни бундан буён ҳам ҳар томонлама ривожлантириш ва кучайтиришга қўмақлашди. (ТАСС).

НИДЕРЛАНДИЯ ПАРЛАМЕНТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЖУНАБ КЕТДИ

Нидерландия парламенти иккинчи палатасининг раиси Анне Фонделлинг бошчилигидаги Нидерландия беш шатларни делегацияси 21 август кунини Москвадан жўнаб кетди. Нидерландия парламенти вакиллари СССР Олий Советининг таъин қилинган расми раиси визит билан Совет Иттифоқи билан эди.

Аэродромда делегацияни СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси А. П. Шитников ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

АНДИЖОН-НАМАНГАН МУСОБАҚАСИ ҚИММАТЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Андижон ва Наманган об-ҳаво шартлари азалдан мусобақадор, маслаҳатдор. Андижон об-ҳаво шартлари билан бир гуруписи ўзининг беш йилликнинг тўнчи йилида 450 минг тонналик «оғ олтин» хирмони бўлиб этиш учун курашган Наманган деҳқонларининг пахта далаларида бўлиши.

Марказий Фарғона массивида жойлашган Залдер райони меҳнатқашлари ҳам бу йил зиммаларига олган юксак соҳил мажбурият мажбурият — 50 минг тонналик чўл дурдонаси бўлиб этиш йўлида курашини авж олдиришмоқдалар. «Гулбоб» совхозига, Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Егитан» ва «Комсомоли» колхозларида бу соҳада амалга оширилган ишлар, айниқса, ибратидилар. Мазкур хўжаликларда экинни сугорини, култивация қилиш, бегона ўтга, хашаротлар қарши кураш намуналик ташкил этилган.

Андижонлик мусобақадорларнинг вакиллари таъкидлашларича, районда ҳозирда мажбуриятни қоплайдиган дурдонда мўл ҳосил етиштирилди. Вазифа — бу ҳосилни қилиб олиш ва уни қўлайлик билан ибрат. Илгир хўжаликларда бунга эришилмоқда. Афсуски, райондаги «Наманган» совхозига иш мажбуриятга яраша ташкил этилмапти, бўз қатор ораларига ишлов

Бир беш йилликда икки беш йилликни бажарамиз

330 МИНГ ТОННА НОЗ-НЕЪМАТ

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Самарқанд об-ҳаво шартлари, сабзоткорлари, боғбонлари кубанинларнинг ватанпарварлик ташаббусини ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг уларга қилган таъриҳларини қийинлик билан маъзуллаб, оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Сабазоткорлар, боғбонлар ва соҳибкорлар интилоқ ва резервларини чамаалаб кўриб, аввали мажбуриятларини 27 минг тоннага оширдилар. Унинг беш йилликнинг биринчи йилида давлатга ҳамма-ми бўлиб 330.000 тонна сабазот, картошка, помиз маҳсулотлари, узум ва мева етказиб беришга аҳд қилдилар. Шу кунлардан, 181 минг тонна сабазот ва 85 минг тонна узум етказиб берилади.

Область қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг ана шу мажбуриятларига Самарқанд, Булунгур районлари улкан ҳисса қўшади.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

ИШТИХОН. Энгельс номи колхоз механизаторлари беш йил ялпи ҳосилнинг қандайдир 80 процентини «зангори кема»лар билан йиғиб олишга сўз беришган. Хўжаликдаги мажбурият 40 та пахта терини агрегатлар билан чиқарилади. Бу ишни сифатли бажаришда А. Кубаев, С. Мардиев, А. Зулфикаров, Д. Ботиров сингари ремонтчи-спесарларнинг таъкидмалари катта бўлди. Шунингдек, хўжаликдаги 19 та курак юлчи машинаси ҳам ремонтдан чиқарилиб қўйилди. А. АШУРОВ.

САФИМИЗ КЕНГАЙМОҚДА

Ўтган беш йилликда ўн йиллик маррага етказиб, об-ҳаво шартлари ўзгаришига қарамай, ялпи ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар билан йиғиб олишга сўз беришган. Хўжаликдаги мажбурият 40 та пахта терини агрегатлар билан чиқарилади. Бу ишни сифатли бажаришда А. Кубаев, С. Мардиев, А. Зулфикаров, Д. Ботиров сингари ремонтчи-спесарларнинг таъкидмалари катта бўлди. Шунингдек, хўжаликдаги 19 та курак юлчи машинаси ҳам ремонтдан чиқарилиб қўйилди. А. АШУРОВ.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг тоқсонлиқ ҳаммасибиз, таянчли йилгунимиз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буюлди Жўраевага юборган таъриҳ мақтуби биз, наманганлик таъриҳчиларини ҳам тоғли рўздаланиб юборди. Қорхонамизда бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш учун аҳд қилганлар сонини кўриб, сизнинг ошиб бораётган, КПСС XXV съездининг делегати Роҳатой Юсупова, доғдир Юсуф, Юсуф Адефтина, Тихомолова, ип қаламчи Нибб Бурхонова ва Хуринис Аҳмедовлар кунини кеча йиллик тоштинларини барвақт етказишга қаратилган рапорт беришди. Марра олди бўзасида турганлар ҳам анчангина. Хуллас, биз кўпчилигимиз. Сафимиз ортиб борапти.

«Бу муваффақиятга қандайдир эришдингиз?», — деган савол туғилиши табиий. Аввало, 27 ўрнига 96 барабонда, яъни йилликда белгиланган бир ярим ҳисса кўп зонада ишланди. Қолаверса ҳар бир жарваини теъдорлик билан бажаришга иштирдик. Натикда вақтдан ютдим. Машинадан унумли фойдаланиб, малакамани мунтазам ошириб боришга ҳаракат қилдим.

Пил бошида республикамиз саноатининг ўн даргани соҳилган ташаббусга биринчилар қаторида қўшилгандим. Шундан сўнг ишни аниқ график ва қатъий маъсад билан бошладим. Натикда, ҳар кунини икки-ички ярим норма иш бажаришга одатлашиб қолдим. Бугунгача 39,7 тонна хом ашёни сифатли ўраб, планга қў-

шмича 4,7 тонна кўп маҳсулот тоштирдим. Уларнинг ҳаммасини биринчи сортга қабул қилдим. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг тоқсонлиқ ҳаммасибиз, таянчли йилгунимиз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буюлди Жўраевага юборган таъриҳ мақтуби биз, наманганлик таъриҳчиларини ҳам тоғли рўздаланиб юборди. Қорхонамизда бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш учун аҳд қилганлар сонини кўриб, сизнинг ошиб бораётган, КПСС XXV съездининг делегати Роҳатой Юсупова, доғдир Юсуф, Юсуф Адефтина, Тихомолова, ип қаламчи Нибб Бурхонова ва Хуринис Аҳмедовлар кунини кеча йиллик тоштинларини барвақт етказишга қаратилган рапорт беришди. Марра олди бўзасида турганлар ҳам анчангина. Хуллас, биз кўпчилигимиз. Сафимиз ортиб борапти.

Мусо АБДУЛЛАЕВ, Намангандаги «Ўзбекистон ССР 50 йилгига» шойи газламада комбинати ўроччиси.

ЧЎЛ ДУРДОНАСИ

Совхозимиз Қарши даштида ташкил топган илк хўжаликлардан бири. Хўжалик ташкил этилганидан буён ўтган йиллар мобайнида пахтакорларимиз минг-минглаб тонна «оғ олтин» етиштириб беришга муваффақ бўлишди.

Экин майдонларини кенгайтириш, қаргаларни тартибга келтириш. Шундай қилиб, эрта баҳорда 3 минг 600 гектар майдонга чингит эккан эдик. Шундан 800 гектар майдонга илгичка тоғли пахта уруғидан қандайдир. Шу кунгача бarchа унумлилардаги бўзлар 6 марта сифатли култивациядан чиқарилиб, 5 марта маҳаллий ва минерал ўғитлар билан озинлантирилди, уч марта микроитриб сугорилди.

Чўл дурдонаси ремонт устaxonасида 80 йилгича механик-ҳайдовчилик касибига ўқитилди. Улар ҳозир ремонт ишларида қатнашишди. Асосий майдонлардаги бўзларини қалта бўғин, машинашнәбол қилиб ўстирилди. Барча майдонларда бўзларни денекан қилишни тугаллади.

Бarchа майдонлардаги бўзларга минерал ўғитларнинг йиллик нормасини бериб бўлган эдик. Лекин ўсимликни маҳаллий ўғит билан озинлантириш давом этипти. Маҳаллий ўғит бўлиб қатор ораларига «шарбат» усулида оқизилмоқда. Бу усулда ҳикмат кўп. Биринчидан, «шарбат» бўлиб қатор ораларини юмшоқ сақлайди, ерининг йилгишга йўл қўймайди, тупроқда намнинг узок сақланишига, минералларнинг қўлайлигига имкон яратди. Иккинчидан, ҳосилнинг тез етилишига, бўзларнинг серош ва серохлиги бўлиб ўсishiга таъсир қўрсатади. Шунинг учун маҳаллий ўғит туллаш ва ерга «шарбат» оқизиб давом этирилипти. Пахтакорларимизга бўз парваршини пахта терини бошлангунча қарор давом эттириш аҳди билан меҳнат қилиштирилди.

Совхозимизда механизатор билан сувчиларнинг меҳнати юксак қадрланпти. Махсус тракторлардан самарали фойдаланиш чораларини кўрмоқдамиз. Ҳар бир агрегат далада юксак унум билан иш-

Шу кунгача 60 дан зиёд трактор телескоплари, 40 та терини агрегати ремонтдан чиқарилиб, шайлаб қўйилди. Колхоз машиналар ҳам эрта инди ташлаб қўйилди. Бизда 50 та терини агрегати мавжуд. Яна 10 та «Ўзбекистон» маршали агрегат қарид қилишни мўлжаллаб турибмиз. Демак, терини машиналарни 60 га етказиладим. Биз бу йил етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини терини машиналари ерде-мда букерлардан тўкишга аҳд қилганимиз. Бунинг учун бarchа имкониётлар мавжуд. Қўшимча равишда марказий

МЎЛ-КЎЛ ДОН УЧУН

Республика об-ҳаво шартлари ва Қорақалпоғистон АССРда маккажўхори донга ўриш, маккажўхори дон ва шойи тайёрлаш тоштинларининг бақарилиши тўғрисида шу йил 21 августга бўлган

Кашқадарё	5919	37,0	3,9	54,0
Андижон	20000	6766	33,8	50
Бухоро	15000	4162	27,7	2,4
Наманган	20000	5635	16,2	1,2
Сурхондарё	30000	5433	18,1	1,6
Фарғона	20000	2614	13,1	3,9
Тошкент	55000	4526	8,2	5,1
Жиззах	22000	419	1,9	2,9
Сирдарё	28000	316	1,1	5,1
Самарқанд	30000	—	—	0,7
Хоразм	60000	—	—	0,3
ҚАССР	168000	—	—	0,3
Республика бўйича:	464000	33790	7,0	2,8
				27,2

1 МИЛЛИОН ТОННА МАККАЖУХОРИ ДОНИ УЧУН

ХИРМОНГА БАРАКА

СИНОВДАН МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТАЙЛИК

Маккажухоркорлик шарафли касб. Йил бошида ҳаммаиз ўз ички имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, «кахрабо» дондан юқори ҳосил етиштириш ҳақида юқсак мақбуриятлар олганамиз. Шу мақсад йўлида саккиз ой давомида пешана тери тўқидик. Шунинг айтиш керакки, баҳор маккажухоркорлар учун анча инжиқ келди. Лекин давлатимиз ердими, халқимиз меҳнати билан юқсак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада маккажухори дони етиштиришга эришдик. Республикамиз бўйича 1 миллион тонна дон тайёрлаш ҳақидаги вазъимизнинг устидан чиқиб учун мустаҳкам замин яратдик.

Мен раҳбарлик қилаётган комплеке механизациялашган бригада аъзолари сўзлардан йилда гектардан 100 центнердан дон етиштиришга сўз берган эдилар. Урунги ерга қадашдан ҳосили етиштиришга бўлган ишларнинг ҳаммасини энг яхши агротехника муддатларида ўтказдик. Усимликни меҳр кўри билан парвариш қилдик, қанчатмай суғордик, очиктирмай ўғитладик, ҳашаротлар ва касалликлардан кўз қорачиқдек асрадик. Делаларимизда мисли кўрилмаган юқори ҳосил тўпладик.

Маккажухори ўрминини уюшқонлик билан бошладик. Кези келганда шунинг айтиш керакки, маккажухори ўрмининг киришчида оқдин ҳар гектардан 50 центнердан ерпа ҳар монини кўтардик. Экиндан бўшган ерларни дарҳол шудорлаб, такорор экинлар эдик.

Биз маккажухори ўрмининг қизгин киришган куларимиз-

қуриб кетади, яхши тароми босмайди, шираса қочган пайдан юқори чорва озуқаси олиб бўлмайди. Шу сабабли ҳамма жойда ўрминини тезлатмоғимиз зарур. Комбайнлар узлуксиз ички сменада ишлаши керак. Урилган ҳосил пешма-пеш хирмон жойларга ташиб чиқилиши, пайкаларда қолдирилмаслиги лозим. Бунинг учун комбайнлар билан тележаклар иши бир-бирига уйғунлаштирилиши даркор. Комбайнчилар ва тележакчилар мусобақасини бутун чоралар билан кучайтирайлик!

Бошқа тармоқларда бўлгани каби, маккажухоркорликда ҳам ҳисоб-китоб ишларини тўғри юритишимиз лозим. Урилган маккажухори гектарини, олинган сўта ва поя, янчилган дон ҳужжатлар билан расмийлаштирилиши, кўзбўямачилик, бепарволик ҳолларига барҳам берилиши керак. Маккажухори дони ва пояси — халқ мулки, уни исроф қилишга ҳеч қимнинг ҳаққи йўқ!

Кўп жойларда ерпадан бўшган майдонларга маккажухори экилади. Ҳалол меҳнат қилиниши, ҳарорат ва сув етарли бўлиши, минерал ва органик ўғитлар ажратилиши тўғрисида ўсимликлар дурқун ўсаяпти. Лекин кўп қисқариб бораёти, бундай шароитда такорор экинлар парваришини энг яхши агротехника қондалари асосида ўтказиш талаб этилади.

Такорор маккажухори экинлардан кўп дон ва чорва молларига кўк ҳолида едириш учун сифатли поя олишимиз керак.

Маккажухори ҳосилини узоғи билан уч-тўрт кунда тўла йиғиштириб олиш «кахрабо» дон бўндоркорларнинг шарафли ишидир. Эмнамизга олган юқсак социалистик мажбуриятларимизни шараф билан бажариш учун, синовдан муваффақиятли ўтиш учун бир гайратга уни гайрат қўлиб ишлайлик! Аяни кезда келсин йил ҳосили янгилашмиш, ҳосили йиғиштириб олинган ерларини ўғитлаб, чуқур шудорлаб қўйишимиз керак.

Тўра ҚУЛСОАТОВ,
Сурхондарё области Термиз районидagi «Кизил Юлдуз» колхози комплекс механизациялашган маккажухоркорлик бригадаси бошлиги.

Хоразм область Шовот районидagi «Партия XIX съезди» колхоз маккажухоркорлари гектардан 100 центнердан «кахрабо» дон хирмони кўтариш учун курашмоқдалар. Урин-йинги оммавий равишда бошлаб юборилди. Дастлабки лқун юқсак социалистик мажбуриятини шараф билан бажариш мумкинлигини далилат бермоқда. Суратда илгор маккажухоркор Беканом Бекчонов «кахрабо» дон ҳосилини кўздан кечирмоқда.

К. Отаев фотоси,
ЎзТАГ фотохроникаси.

ФАРҒОНА. «Совет Узбекистони» махсус музбири табар қилади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Уртоқ Л. И. Брежневнинг кубанилик галлаторларга йўллаган мактуби «Москва» колхоз маккажухоркорларини ҳам янги меҳнат зафарларига чорламоқда.

Колхоз маккажухоркорлари кубаниликлар ташаббусига қўшилиб, бу йил планда кўзда тутилган 137 тонна ўрнига 158 тонна «дала малликаси» дони тайёрлашга аҳд қилдилар. Хўжалик давлатга сара дон сотади, ўзини-ўзи навиля уруғлик билан таъминлайди. Борлиқ ҳосилини узоғи билан 25 августгача тўла саранжом-сарншаб-лаб олишга ҳаракат қилинмоқда.

Шу кунгача ҳосили ўриб олинган ҳар гектар майдондан 60 центнердан маккажухори хирмони кўтарилди. Обидбой Мадраҳимов бошлиқ бригадада эса ҳосилдорлик 75 центнерни ташкил этди. Қамбаралик Давронов, Эсонали Қосимовлар ўз ағрогаторлик унуғлини ишлатиб, ўрми-йингинини уюшқонлик билан ўтказишга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Райондаги бошқа хўжаликларда ҳам маккажухорини ўрмин соат сайин авж олдирилмоқда. Жульдаев, «Бешарик», «Октябрь» 40 йиллиги, Киров номи, «Партия XX съезди» совхозлари ва «Искра» колхоз маккажухоркорлари ҳар кунини давлат таъбирлов пунктларига бир ярим-икки кунилик график миқдорда дон топширмоқда. Район бўйича ҳар кунини 200 тоннадан охириб «кахрабо» дон жўнатишмоқда.

Маккажухоркорлар ўрминини тез куларда тутатишга қаратилган тадбирларини амалга оширмоқдалар. Ҳар бир комбайнга конкрет график белгилаган, унинг икроси соат сайини текшириб турлади, қўшимча ишларни, тележакчиларнинг уюшқонлик ишларларига кулай шароитлар яратиб берилмак.

Анджон области ва Пастдаргом райони маккажухоркорларининг қақриғига қўшилган Фарғона области Киров районидagi маккажухоркорлари кубаниликлар миздан бориб, бу йил она-Ватанга кўзда тутилган 1922 тонна ўрнига 2190 тонна маккажухори дон топшириш ҳақида охиридан мажбурият қабул қилдилар. Уларнинг сўзи билан иши бйр!

ЯШИЛ БОЙЛИК

Махсус транспортёр орқали олтиндек товланиб туради. Ёнидаги универсал тортаётган прицепга эса силосбон қилиб майдонларни қўқон шовулаб ётлади. Ҳа демай прицеп сўтага тўлди. Уни механизатор Ортиқ Маҳкам тракторга тираиб, пункт томон йўл олди.

Эвено бошлиғи Яҳақон Давлатовнинг ҳам иши кўпайган. У ўз тракторига дон тўла прицепни улаб, гоҳ хирмонга дон ташийди, гоҳ силосбон қўқонга тўла прицепни тортиб фермага опиклади. Бўлим бошқарувини Алишер Гафуров прицепга тўлаётган сўталарни қўқонга олди, ситиб кўрди.

— Яхши пишибди. Сердонлигини қараинг, худди маржондек.

— Маккажухори дони тўлалигининг сабаби борда, — дея сўхбатга қўшилди эвено бошлиғи Яҳақон Давлатов. — Бу ерга ўтган йили уруғ учун илбаз ақил, ер маҳаллий ўғитта обдон тўйдирилган эди. Шудорлардан олдин яна суперфосфат билан маҳаллий ўғит солдик. Қиш бўйи кўчиб, дам олган ерга эрта баҳорда уруғ қадалди. Уруғ на-чалаб унинг биланқоқ парваришини бошладик. Тағин минерал ва маҳаллий ўғитга тўйдирилди. Об-ҳавонинг кудай келганини, ёнигачиникининг сероб бўлганини айтмайёзим, экинларни туркизираб юборди. Ишчиларимиз ҳам меҳнатларини аяшмади. Мана, самарасини кўриб ту-

рибсиз, гектардан 100 центнердан охириб дон оляимиз. Калинин районидagi «Бўзсув» совхозининг баҳодирлари ўрминини тез кунда туталаш иштиёрида унуғли меҳнат қилиштиради. Хўжаликдаги силос учун экинган 70 гектар маккажухорининг ҳам ривожини яхши бўлди. Кунли кеча бу ерда ҳам ўрми бошланди. Гектардан 700 центнердан кўқон оляпти.

Шувайд қилиб, хўжалик миришкорлари чорва молларини учун мул-қўла тўйимли озуға ва сара уруғлик жамғарилляпти.

«Бўзсув» совхозини чорвачилик бўйича Калинин районини хўжаликлар орасида олдинги ўрнлардан бирини эгаллайди. Бу йилги жамғарилган мул-қўла ем-хашак чорва махсуддорлигини янада оширади.

Ю. ЗИЕДОВ,
Тошкент области.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

МУҲИМ ВОҚЕА

Мустақил Шри-Ланка пойтахтида блокларга қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг V конференцияси ўзинини тамомлади. Конференция қатнашчилари бир неча кун мобайнида халқаро вазитнинг энг актуал масалаларини, ҳозирги жаҳонда блокларга қўшилмаслик ҳаракатининг роли ва ўрнини, бу ҳаракатнинг истиқболларини муҳофиза қилдилар.

Импералистларнинг овоз бўлган еш давлатларини янги мустамлакачилик сиртмоғи билан чулғаб олиш йўлидаги уринишларига жавобан буғудга келган бу ҳаракат катта ва мураккаб йўлни босиб ўтди. Блокларга қўшилмаган мамлакатларнинг 1961 йилда Белградда бўлиб ўтган биринчи конференциясида атғини 25 та давлат қатнашган бўлса, ҳозирги конференцияда уларнинг сови уч баравардан зиёд орғиди. Халқлари америкалик агрессорлар устидан галаба қозонган Вьетнам Социалистик Республикаси, Лаос Халқ Демократик Республикаси ва Демократик Камбунция, шунингдек кўп йиллик қаттиқ кураш ҳамда Португалия мустамлакачилик империясининг ҳалокати натижасида озодликка эришган Ангола Халқ Республикаси ва Африкадаги бошқа давлатлар каби мамлакатлар бу ҳаракатга қўшилди.

Конференциянинг бутун бориши, конференция қатнашчиларидан гот қўчилигининг иттиҳлари, қабул қилинган ҳужжатлар бу ҳаракатнинг илғари белгиланган ўз принципларига содиқ эканлигини исбот этди. «Сўзлаган нутқларининг қўчилиги, — деб хабар берди Рейтер агентлигининг мухбири Коломбодан, — имперализмин, мустамлакачиликни, ирқчилик, фашизм, сионизмин ва иктисодий оккупациянинг қораллиди». Дарҳақиқат, Коломбоданги анюман қатнашчилари халқаро кескинлик юмшаган бир шароитда имперализмга, агрессияга ва урушларга қарши оски ва янги мустамлакачиликка қарини, халқларнинг озодлик йўлидаги курашини қўллаб-қувватлаш учун янада аўр гайрат ва собитқадамлик билан кураш олиб боришга қатъий қарор берганлигини намойиш қилди.

Бу — конференциянинг катта ютуғидир. Импералистлар ва улар-

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИДА САҲИФАЛАРИДА

Чет эл матбуоти КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев хордик чиқаргани Совет Иттифоқига келган Германия Бирлашган Социалистик партияс Марказий Комитетининг Бош секретари Э. Хонеккер билан дўстона учрашувини хабар қилмоқда. Урашув самимат, ўртоқларча ҳамжиҳатлик ва фикрларнинг тўла бирлиги вазиютада ўтганлиги қайд этилмоқда.

Газеталар Совет Иттифоқиде янги космик эксперимент эрү муваффақият қозонганини ёзмада, совет «Луна-21» автомат станцияси Ойдаги иш программасини муваффақият билан бажарган, станциянинг қўлиб қосқичдан Ер сари Ой заминининг нумуналарини олган космик ракета паравоз қилганлигини хабар бермоқда. «Ньюс дойчланд» газетасининг ёзишича, бу эксперимент янги автомат тадқиқот станциялари алоқидини яратишга хизмат қилади.

Болгарияда чиқадиган «Земелско знаме» газетаси янги Стокгольм Хитобномаси остига имзо тўплаш кампаниясини шәрҳлаб, Хитобномадаги чакрик халқларнинг ядро қирғини уруши хавфининг олдини олиш ва унга бутунайла барҳам беришдан иборат олчғажоб инсонпарварлик мақсадларига эришишдан иборат хош-иродасига мос келди, деб ёзди.

Польшада чиқадиган «Жиче Варшав» газетаси СССР Министрлар Советининг Балтика денгизини ҳавасини ифлослашмишдан муҳофиза қилишни муҳайтириш борасидаги қарорини

Тасс) (ТАСС). Лондонда чиқадиган газеталар Англиядаги кургоқчиликнинг оғир оқибатларини муҳокима қилляпти.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИГИМИЗ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

23 август кунан Руминия фашистлар Германияси оғдидан озод этилган кунга 32 йил тўлади. Уша унутилмас кунларда Совет Иттифоқи ва Руминия халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик нойдворига асос қўйилди.

1944 йили шонли совет қўшинларининг жуда кенг фронт бўйлаб ҳаракат қилиши Руминия территориясида фашистлар ҳарбий режимининг емирлишига олиб келди. Руминия халқи, унинг жангвор кучлари Коммунистик партия раҳбарлида қуролли қўзғолов ташкил қилиб, уни амалга оширдилар. Натижада Руминия халқи душман вулмидан халос бўлиб, буюқ галабага-ча Совет Армияси билан елкама-елка туриб жанг майдонларида курашди. Руминия Коммунистик партиясини Бош секретари, Руминия Социалистик Республикасининг президенти Н. Чаушеску шу йил июнь ойида сиёсий тарбия ва социалистик маданият ходимларининг съезида сўзлаган нутқиде шундай деди: «Руминия Коммунистик партиясини, бутун халқимиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини, Совет Иттифоқи халқларини ва унинг қудратли армияси қўрсатган ердимани ҳеч ваэзт унутмайди».

Урушдан сўнгги йиллар Руминия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик инги босқичга кўтарилиб, янгича мазмунга касб этди. 1948 йили Руминия ва СССР дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ердан тўғрисида шартнома имзоландилар. Бу ҳужжат иккала халқ ўртасидаги қардошларча дўстлигини мустаҳкамлашда муҳим ўрин тутди.

Руминия бутунги кунда санаоти, қишлоқ хўжалигини, илм-фан, маданияти турғини тараққий отган давлатлардан биридир. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар Руминия экономикасини ривонлантиришга катта ёрдам қўрсатмоқдалар.

Совет Иттифоқи Руминияга юздан ортқи илғик санаот объектларини қуришда техникавий ёрдам берди ва ёрдам бериб келмоқда. Совет Иттифоқи ёрдам билан қоронваларда бутунги кунда Руминияда ишлаб чиқарилаётган энергия ва конкинг 60 процентига яқини, қора металл, синтетик каучукнинг кўп қисми, минерал ўғитларнинг эса ярми таъбирланмоқда.

Ўтган йилда СССР ва Руминия ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик иккала халқ

манфаатларига мос бўлиб тўшаётганлигини қўрсатмоқда. 1973 йили тузилган янги шартномада марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализм принципларига содиқ бўлган ҳолда иккала мамлакат ўртасидаги дўстлигини бундан буюқ ҳам мустаҳкамлаш кераклигини алоҳида таъиндиларди. Шу ўринда КПСС ва РКП раҳбарларининг учрашувлари ва сўхбатлари ҳам самарали натижалар бераётганини айтиб ўтиш керак.

Партиямиз XXV съезида социалистик мамлакатларидаги қардош партиялар билан мусобақатларининг янада ривонлантириш ва мустаҳкамлаш кераклигини алоҳида қўрсатиб ўтиди. Ҳозирги кунда Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини ва Руминия Коммунистик партиясини ўртасидаги мусобақатлар тобора янги босқичга кўтаришмоқда, мустаҳкамланмоқда.

Совет Иттифоқи меҳнатчилари қардош Руминия халқига шонли сана аарафасида РКП XI съезида томонидан қўйилган вазифаларини муваффақиятли ҳал этишда, тинчлик ва халқлар ҳамжиҳатлиги учун курашда янги-дан-янги муваффақиятлар тилайдилар.

В. ИЛЬИН,
(АПН).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БЕЛГРАД. Югославияда шу йилнинг етти ойи мобайнида 4 миллион тоннадан зиёд — ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 3 процент кўп цемент ишлаб чиқарилди. Мавзуд цемент заводларини модернизация қилиш ҳамда янги заводларни ишга тўхатиш тўғрисида цемент ишлаб чиқариш кўпайтирилди.

● БОНН. Гурбий Германиянинг Бундсрамининг шахридаги атом электр станциясининг реакторида жиддий нуқсонлар топилди. Реактор сентябрь

охиригача тўхатиб қўйилди. 250 мегаватт қувватли шу элемент — станциянинг кезибтуриб тўхатишдан қўрилмаган зарар муважассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра 16 миллион марнага боради.

● ГАВАНА. Совет «Батайга» машқ немаси Гавана портига келиб тўхтади. Немада Совет

АҚШ РЕСПУБЛИКАЧИЛАР ПАРТИЯСИНING СЪЕЗДИ ТУГАДИ

КАНЗАС-СИТИ. 20 август. (ТАСС). Бу ерда АҚШ республикачилар партиясининг съезди бўлиб ўтди. Съезд 2 ноябрда бўладиган президент сайловига партияларнинг миллион-миллион сайловчилар кайфиятларини ва орақ-муқдарида эъди келди. Ҳолбуки, 2 ноябрда бўладиган сайловда шудар қил қилувчи сўзни айтадилар.

Ушбу программага киритилган ва ўнг кучлар ўтказган кўпгина қондалар америкачилар миллион-миллион сайловчилар кайфиятларини ва орақ-муқдарида эъди келди. Ҳолбуки, 2 ноябрда бўладиган сайловда шудар қил қилувчи сўзни айтадилар.

Америка газеталари республикачилар партиясининг съезди билан боғлиқ материалларга тўлиб чиққан.

Лондонда чиқадиган газеталар Англиядаги кургоқчиликнинг оғир оқибатларини муҳокима қилляпти.

Ишнинг иш билан таъминлайдиган ваэят вулудга келтираман», деб ваъда қилди.

Аммо Америкада сайлов олди кампанияси шароитида айтиладиган шу оладатки ваъдалар иш билан тўла банд қилишни таъиниллаш йўллари тўғрисидаги конкрет тақлифлар билан мустамлакамламади. Ҳолбуки, капитализм шароитларида кўп миллионлаб инсониз америкачилар учун иш етишиб бўлмайдиган орақ-муқд бўлиб қоляпти.

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЛИШУВ АРАФАСИДА

АҚШ республикачилар партиясининг шу ҳафта Канзас-Сити шаҳрида бўлиб ўтган миллий съезди 2 ноябрда бўладиган президент сайловини арафасида Америка сиёсий сценарийсига охириги тафсилотларини киритди. Республикачилар «Кемпер —арена» спорт залида бўлган кўнжини мунозаралардан сўнг АҚШ президенти лавозимига Ж. Фордди номзод қилиб кўрсатдилар. Оқ уюмда кўп ўриндик учун ҳал қилувчи олишувда Джоржия штатининг собиқ губернатори Ж. Картер унга қарини туради. У ўтган ой демократик партиядан президент лавозимига номзод қилиб сайланганди.

Ўз съездинини уюшқонлик ваэятинда ўтказган демократларга нисбатан буларнинг сиёсий рақиблари Канзас-

А. ВЕРЮКОВ,
В. ЧУКСБЕВ,
(ТАСС).

